

Afghanistan rocked by northern bombing

M K Bhadrakumar Nov 8, 2007 Asia Times

Mordet på Mustafa Kazimi, en 45-årig afghansk shialedare från Hazar-provinsen nordväst om Kabul, bär alla spår av politiskt mord.

Skulden kommer närmast oundvikligen att läggas på talibanerna. Detta är bara naturligt. Att de nekar kommer inte att tas på allvar.

Problemet är emellertid att många styrkor opererar under täckmanteln av taliban-motstånd. Detta är också den dödligaste attacken sedan talibanregeringen störtades år 2001.

Rapporter talade om nästan 100 dödade med över 50 barn och lärare och de parlamentsledamöter inklusive Kazimi som såg ut att vara den huvudsakliga måltavlan. Han var den uppåttigande stjärnan på den afghanska scenen.

De utlänningar som lärt känna honom under motståndets mot talibanerna glansdagar under 1990-talet såg honom som ämnad att nå högst på den politiska scenen.

Hans bakgrund av muhajedinkrigare var oklanderlig och själv var han en av grundarna av den stora skara shia-hazarjihadister som stöddes av Iran under 1980-talets jihad mot det dåvarande Sovjetunionen. Han ägde också en sällsynt kombination egenskaper som en briljant organisatör och skicklig talesman.

Det kom därför inte som någon överraskning att Kazimi i mars blev talesman för den nationella enhetsfronten bestående av skilda fr.a muhajedinledare (och även fd kommunister) i opposition mot regeringen Karzai. Underförstått var det ett erkännande av den fasta ståndpunkten hos honom, att den afghanska politiken måste överlappa de etniska och regionala skillnaderna.

Under 1990talets hårda spänningar mellan de krafter inom den Norra Alliansen som var emot talibanerna, spelade Kazimi ofta en nyckelroll genom att kunna överbrygga de många motsättningarna och rivaliteten mellan grupperna. Utan hans outtröttliga arbetet vore det tveksamt om en försoning mellan de tajikiska grupperna ledda av Ahmad Massoud och Hezb-e-wahdat hade varit möjlig.

De båda sidornas antipatier var välgrundade, eftersom de tajikiska styrkorna under 1993 hade dödat ungefär 1000 hazarkvinnor och barn i den massaker som hade ägt rum i Kabuls västra Afshardistrikt, som huvudsakligen beboddes av hazarer.

Kazimi hade ett otvunget sätt att arbeta på med sina politiska motståndare, något som har varit ovanligt i Afghanistan. Uppenbarligen hade de inblandade konspiratörerna en grandios plan i samband med hans avrättning..

Talibanerna saknar den politiska sofistikerad som måste till för att kunna planera och arbeta förutseende.. Naturligtvis råder en gammal fejd mellan hazarshia och talibanerna alltsedan mordet på Mazari i mars 1995. då talibanerna gillrat en fälla på vägen mot Kabul, då de bjudit in Mazari till fredssamtal.

Han hade blivit torterad och mördad innan kroppen slängdes ut från helikoptern någonstans nära Ghazni. Observatörer i Afghanistan kan ha glömt händelsen, men det som nu kommer upp, gör att misstanken kvarstår.

Detta att mordet på Mazari kan ha varit den pakistanska underrättelsetjänsten ISIs verk. Det pekar nämligen på att ISI nu också kan ligga bakom Kazimis död, något som reser frågan vem som kan ha tjänat på att avlägsna honom från det politiska spelet.

För det första kommer han från en region i Afghanistan som är mycket känslig. De som känner till det afghanska spelet erkänner vilken oerhörd betydelse det innebär att kunna kontrollera provinserna Baghlan och Parwan, vilka båda tillsammans formar ingången till den norra Amu Darya-regionen, den östra Panjshirdalen och den centrala Hazarregionen

Kontrollen över de västra bergspassen från Baghlan räknat, har den Norra alliansen och talibanerna länge stridit bittert om. Denna knutpunkt har varit och är extremt betydelsefull. Man kan säga att utan att kunna kontrollera denna del, kan man heller inte uppbringa någon effektiv enhet mellan de icke-pashtunska grupperingarna tajiker, hazarer och i någon mån uzbekier.

Baghlan knyter alltså först och främst samman de tadjikiska områdena med den hazariska regionen och är samtidigt den stora kommunikationsleden mellan Kabul och Mazar-i-Sharif (anm: där den svenska ISAF-styrkan är förlagd).

I själva Baghlan har dessa grupper traditionellt sett tävlat om att ha kontroll och inflytande. Kazimi härstammade från Parwan och gjorde där i provinsen mycket av sitt tidigare politiska arbete och var också populär.

Det finns i sammanhanget inget bättre sätt att skapa instabilitet och ett infekterat läge, i denna känsliga region än genom att begå politiska mord. ISI har vid många kritiska lägen på slagfältet använt sig av dylika politiska mord, vilka då kunde få en förödande inverkan i Afghanistan.

Kazimis dödsfall signalerar tydligt att det finns en masterplan för destabilisering av den norra afghanska regionen. Det betyder att vi kommer att få bevittna en koordinerad utbredning av de olika motståndsgrupperna i där i norr, vilka hittills kunnat förhålla sig relativt lugna, förutom då för några sporadiska incidenter. Följderna då för Natos markstyrkor kan bli mycket allvarliga i detta område.

Kazimis död lämnar den nationella fronten i bryderi. Det är olyckligt eftersom detta handlar om en koalition av icke-talibanska oppositionella krafter, där Kazimi kunde ha blivit ett värdefullt kitt mellan de sinsemellan disparata grupperingarna för att uppnå en 'inom-afghansk dialog'. Han kunde ha gått i täten för gemensamma förhandlingar och med det också gjort det möjligt att skapa ett politiskt utrymme som då också skulle ha omfattat talibanerna.

Redan nu finns emellertid vissa tecken som tyder på individuella uppgörelser inne i den nationella enhetsfronten, något som gynnar talibanerna. För ISI (Pakistans säkerhetstjänst) har alltid arbetat emot de etniska icke-pashtuniska gruppernas enhetssträvanden i dessa centrala och norra delar av Afghanistan.

Den shiitiska Hezb-e-Wahdat drabbas alltså av ett förödande slag i samband med Kazimi's död, vilket nu kan bli tydligt i försvaret av Hazarernas intressen. Även Teheran har med det förlorat en god afghansk vän.

Tisdagens attack iscensattes troligen av krigsherren Gulbuddin Hekmatyar som med sina nära bindningar till ISI äger ett stort inflytande över Baghlanområdet. ISI planerar kanske att skapa en operationell bas för den ökända krigsherren Hekmatyar från den norra regionen, varifrån denne då hade kunnat utöka sina politiska aktiviteter. Någon bättre plats för detta än Baghlan är svår att finna.

NATOs styrkor i Afghanistan riskerar nu att drabbas på multipla fronter. Det existerar redan oroliga tecken på detta. Hittills har emellertid motståndet varit koncentrerat till de södra regionerna. Men tecken på vad som eventuellt skulle kunna komma har visat sig den förra tisdagen..

Några dussin talibaner kom farande på motorcyklar och i pickup-truckar genom distrikt gränsande till de känsliga provinserna Uruzgan och Helmand, där det i år förekommit kraftiga strider. Detta är det tredje distrikt som talibanerna i förra veckan genomkorsat utanför den södra region.

Denna utveckling visar nu på en bister verklighet, att det är i det närmaste omöjligt för USA och Storbritannien att dra åt tumskrivarna på Musharraf av detta enkla skäl, att han tänker styra landet som han själv vill, på sitt eget sätt.

Ungefär 90% av Natos leveranser går via Pakistan samtidigt som ISI idag kontrollerar flera förbindelser inne i själva Afghanistan. Nato är med andra ord utlämnad åt den pakistanska säkerhetstjänstens goda vilja.

Anm: Så har också idag president Musharraf utverkat undantagstillstånd i landet och förbjudit den demonstration som Benazir Bhutto kallat till. Däremot anser Syed Saleem Shahzad nedan, att talibanerna är gärningsmännen bakom detta bombdåd, vilket Bhadrakumar ovan emellertid förutsåg att de skulle göra.

‘Taliban stage a coup of their own’, Syed Saleem Shahzad Asia Times 8 nov -07

Pakistani troops had prevented the Taliban from launching their planned post-Ramadan (Muslim holy month) offensive into Afghanistan by invading the Pakistani North Waziristan and South Waziristan tribal areas on October 7. The Taliban have secured similar successes in the northwestern Afghan province of Farah and the southwestern provinces of Uruzgan and Kandahar, where districts have fallen without much resistance.

And on Tuesday, the Taliban are suspected to have been responsible for the massive suicide attack in northern Baghlan province in which scores of people died, including a number of parliamentarians, most notably Sayed Mustafa Kazimi, the Hazara Shi'ite leader. Such unexpected offensives have become a hallmark of the Taliban. They surprised many with their successful spring offensive in 2006, when the West had already anticipated their demise.

NATO was relaxed during the month of Ramadan as Afghans generally don't fight in this period, and with the winter setting in, it was believed that the next Taliban action would only take place next spring. But the Taliban have taken advantage of Pakistan's political troubles - the Pakistani army is busy saving its political interests in Islamabad - to keep on fighting in what is probably their first real winter offensive.

The imposition of the emergency came as the Supreme Court was about to deliver its verdict on whether Musharraf could run for president while still serving as army chief. Last month, he was reelected by an overwhelming majority in national and provincial assemblies. The opposition boycotted the polls and asked the Supreme Court to intervene and the judges ordered that official results be withheld until a verdict was reached.